

Pedagogics - Melnyk Iryna Mykolayivna, Semenyuk Mariya Panasivna

Melnyk Iryna Mykolayivna,

*Ph. D., East - European National
University named after L. Ukrainka*

E-mail: imelnyk68@gmail.com

Semenyuk Mariya Panasivna,

*Ph. D., East - European National
University named after L. Ukrainka*

E-mail: imelnyk68@gmail.com

The effectiveness of project technologies in pedagogical process of the pre-school establishments

Мельник Ірина,

*Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки*

*доцент, кандидат педагогічних
наук, педагогічний інститут*

E-mail: imelnyk68@gmail.com

Семенюк Марія,

*Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки*

*доцент, кандидат педагогічних
наук, педагогічний інститут*

E-mail: imelnyk68@gmail.com

Ефективність проектних технологій у педагогічному процесі

дошкільних закладів

Актуальність проблеми. Нові суспільно-економічні відносини в Україні викликали появу суперечності між соціальним замовленням на творчу, самореалізовуючу особистість і можливостями донині існуючої системи освіти реально виконати це замовлення. Сучасна філософія освіти

докорінно змінює свою парадигму. Нині вона стверджує «дитиноцентризм» і заперечує «предметоцентризм», що зумовлює необхідність розробки особистісно зорієнтованої системи. Інноваційні освітні процеси стали ознакою кожного навчального закладу, що має тенденцію до розвитку. Серед ефективних засобів забезпечення педагогічного процесу в дошкільному навчальному закладі, а також розвитку творчого, професійного, зрілого, компетентного вихователя, ініціативного й мислячого вихованця учені відзначають значний потенціал проектних технологій.

Постановка проблеми та її значення. Інноваційні процеси, які поєднують створення, освоєння та застосування педагогічних нововведень, здатні значно прискорити процеси оновлення системи освіти загалом. Тому їх вивчення та реалізація поширюється в системі освіти. Одним із напрямів інноватики в освітніх установах сьогодення є впровадження проектних технологій.

Аналіз дослідження проблеми. Відродження методу проектів у сучасних освітніх закладах співвідноситься з діяльнісним підходом у дидактичній системі. У наукових джерелах останніх років проблема використання проектних технологій в освітньому процесі взагалі розглядається в контексті педагогічної інноватики (Г.Селевко, А.Нісімчук, В.Докучаєва, І.Дичківська, Н.Шуркова, О.Падалка, І.Смолюк, О.Пехота, Г.Кравченко, Н.Н.Кугуєнко та ін.) .

Мета та завдання статті. Розкрити сутність проектних технологій та висвітлити особливості їх реалізації в педагогічному процесі дошкільного навчального закладу.

Виклад основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів. У контексті напряму нашого дослідження ми акцентуємо увагу на технологіях, що активно розвиваються на сучасному етапі – проектних. Значний інтерес в ключі нашого дослідження становлять напрацювання Ю.Д.Буракової, А.Н.Бистрюкової, М.В.Калуської, В.В. Химинець,

М.М.Чепіль, Л.А.Швайки. Науково-педагогічна література достатньо широко подає інформацію щодо виникнення методу проектів, зокрема проектних технологій в педагогічній галузі. У 1702 р. Королівська академія архітектури в Парижі оголосила серед студентів конкурс будівельних планів, ескізи яких було названо проектами. Саме тому було визначено три ознаки поняття «проект»: отримання знань у процесі реалізації проекту, залучення фактів дійсності в процесі проектної діяльності, одержання конкретного продукту (досягнення запланованого результату) [1;5;6].

Спрямованість організації проектної діяльності в ДНЗ визначається головними цілями розвитку освіти та її завданнями.

Цілі розвитку освіти:

- гуманізувати навчально-виховну роботу ДНЗ шляхом створення педагогічної практики, що базується на внутрішній свободі, творчості, співпраці, взаємодії дорослого і дитини;

- створити в ДНЗ організаційно-педагогічні умови, за яких буде максимально забезпечено розвиток і саморозвиток дитини, а також здобуття нею творчого потенціалу й тих особистісних якостей, що сприяють цьому на основі формування психоемоційного благополуччя;

- створити навчально-розвивальне середовище для формування особистості, спрямоване на забезпечення необхідного рівня компетентності щодо здорового способу життя, фізичної активності, загальнолюдських цінностей: здоров'я, фізичного, соціального та психічного благополуччя. Забезпечити умови для соціально-орієнтованих форм роботи з дітьми, які базуються на сучасних програмах і технологіях та сприяють реалізації освітніх завдань і соціальному запиту батьків;

- активізувати вільний вибір і впровадження вихователями нових прийомів, творчий потенціал кожного педагога; формувати потребу в постійній творчій діяльності, орієнтованій на розвиток здібностей до пошукового мислення й розвитку творчої уяви.

Серед пріоритетних завдань освіти науковці виділяють:

- *розвивальні*: створити умови, що максимально відповідають віку через емоційне благополуччя, розвиток і саморозвиток дітей, розвиток їхнього творчого потенціалу, який включає: інтелектуальний, моральний і дієвий компоненти; формування життєвонеобхідних рухових навичок і фізичних якостей для підготовки до майбутньої навчальної трудової діяльності;

- *виховні*: формування в дітей моральних установок особистості маленького громадянина України, його громадянської культури; усвідомлення цінності свобод і прав людини, готовності до активної участі в громадському житті, ставлення до довкілля за законами добра, забезпечення умов для становлення у випускників загальнолюдських цінностей, формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя;

- *освітні*: створити умови для соціально-організованих форм роботи з дітьми, а також для нерегламентованої дитячої діяльності на основі цілісної інтегративно-педагогічної діяльності з використанням чинних програм та інноваційних технологій, які сприяють реалізації освітніх завдань як чинних програм, так і соціального запиту батьків [3].

Відтак конкретною метою навчального проектування є створення педагогом таких умов під час освітнього процесу, за яких його результатом є індивідуальний досвід діяльності дітей.

Продуктивна діяльність, перш за все, плідна для освіти, є індивідуальною дією, результатом якої може бути корисний матеріал або нематеріальний продукт, отже, вона має практичну цінність. Оскільки таке навчання розвивається у продуктивній діяльності, воно розширює сферу суб'єктивності в процесі самовизначення, творчості і конкретної участі.

Під час використання технології вирішується ціла низка різнорівневих дидактичних, виховних і розвивальних завдань: розвиваються пізнавальні навички дітей, формується вміння самостійно конструювати свої знання,

вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, активно розвивається критичне мислення, сфера комунікації тощо.

Основні завдання:

1. Не лише передати особистості суму тих чи інших знань, а навчити здобувати ці знання самостійно, вміти застосовувати їх для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань.

2. Сприяти дитині у здобутті комунікативних навичок, тобто здатності працювати у різноманітних групах, виконуючи всілякі соціальні ролі(лідера, виконавця, посередника тощо).

3. Розширити коло спілкування дітей, знайомство з іншими культурами, різними точками зору на одну проблему.

4. Прищепити дошкільникам уміння користуватися дослідницькими прийомами: збирати необхідну інформацію, вміти її аналізувати з різних точок зору, висувати різні гіпотези, вміти робити висновки.

Ефективність впровадження проектних технологій залежить не лише від програми проекту, а й від особистості педагога, його взаємин з дітьми. Безперечно, кожен талановитий, висококваліфікований і вдумливий педагог поєднує у своїй роботі загальнотеоретичні досягнення педагогіки, власний досвід, урахування особистісних рис дітей. Сучасний вихователь має прагнути до самовдосконалення в контексті ідей гуманізації виховання, повинен знати й вміти використовувати досягнення науки, самостійно формувати оригінальні методики навчання дітей, ефективно працювати з батьками і громадськістю. Запорукою успішної педагогічної діяльності є також ерудованість вихователя, сучасний світогляд, об'єктивна самооцінка, педагогічний такт, високо розвинуті професійні якості, психолого-педагогічна освіченість, уміння працювати з дітьми. Успішний педагог – це насамперед людина, яка любить дітей, радіє спілкуванню з ними, вірить у них, уміє дружити з вихованцями, приймає до серця дитячі радощі й

прикроші, знає душу дитини, ніколи не забуває, що й вона сама була дитиною.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. Застосування методу проектів у дошкільному закладі має на меті стимулювання інтересу дітей до певних проблем і розв'язання їх через діяльність, а також практичне застосування набутих знань та розширення можливостей дітей у самореалізації.

Акцентуємо: поєднання методів проектів із традиційними технологіями забезпечує інтерактивну взаємодію в атмосфері відкритості, щирості, стимулює пізнавальний інтерес вихователів, їх ініціативу та творчість. Свідченням ефективного впливу проектних технологій є усвідомлення вихователями своїх особистісно-професійних можливостей, себе у системі педагогічного спілкування, сформованість умінь критично мислити, діяти, робити вибір, рефлексувати, долати труднощі в досягненні результату, оновлювати свій творчий потенціал.

Вважаємо, що перспективами подальшого дослідження може бути питання взаємовпливу традиційних та проектних технологій у дошкільному навчальному закладі, їх порівняльна ефективність.

Список використаних джерел.

1. Бистрюкова А.Н. Характеристика понятійного дослідження проблеми педагогічного проектування/А.Н.Бистрюкова//Гуманізація навчально-виховного процесу:Зб. наук. пр. – Вип.38. – Слов'янськ: Вид. центр СДПУ, 2007. – С.55-60.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології/І.М.Дичківська. – К.:Академвидав, 2004. – 352с.
3. Кравченко Г.Ю., Кугуєнко Н.Н. Метод проектів у розвитку якості дошкільної освіти/Упоряд.: Г.Ю.Кравченко, Н.Ф.Кугуєнко. - Х.:Вид-во «Ранок», 2013. – 2013. – 176с.
4. Освітні технології/За ред. О.М.Пехоти. – К.:А.С.К., 2003. – 255с.

5. Чепіль М. М. Дудник Н. З. Педагогічні технології: Навчальні посібник/Чепіль Марія Миронівна, Дудник Надія Зеновіївна Педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2012. – 222с.
6. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність/В.В.Химинець. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 360с.

Заявка – Мельник Ірина, Семенюк Марія на участь у I Міжнародній науковій конференції «Наука і освіта в Австралії, Америці і Євразії: фундаментальні і прикладні науки»

Zayavka - Melnyk Iryna, Semeniuk Maria

Melnyk Iryna Mykolayivna

The effectiveness of project technologies in pedagogical process of the pre-school establishments

Pedagogics

The East - European National University named after L. Ukrainka

Ph.D.

+380502632028, E-mail: imelnyk68@gmail.com

43024, Ukrainian, Lutsk, Vereschagin street, 88, house No 5.

Semeniuk Maria Panasivna